

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33460
Nom	Pràctiques externes. Pràcticum II. Estudi i intervenció en contextos socioeducatius
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	25.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	39 - Pràctiques Externes II	Pràct. Externes

RESUM

El Pràcticum de la titulació de grau en Educació Social es desenvolupa en dos mòduls: el Pràcticum I. Coneixement de Contextos Educatius, i el Pràcticum II. Estudi i intervenció en contextos socioeducatius, amb plantejaments, durada i objectius diferents.

Els objectius generals de les pràctiques externes se vinculen directament amb quatre dels objectius globals del títol de Grau:

- Tindre la capacitat de comprendre coneixements de la seva àrea d'estudi.
- Que els i les estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Específicament, l'objectiu central de les Pràctiques Externes és formar al i la estudiant en la intervenció en contextos socioeducatius a partir de l'observació, anàlisi i participació en situacions professionals reals, sota la tutela d'un o una professional. Aquests aspectes es concreten per al Pràcticum II en:

- Observar la realitat de la Educació Social en el centre o al lloc de pràctiques, analitzant els trets a partir de les orientacions rebudes al respecte.

Estudiar els diferents rols i funcions de l'educador/a social en l'àmbit que hagi triat.

- Col·laborar amb els i les professionals dels centres de pràctiques en les activitats que es realitzen.
- Analitzar les experiències observades als centres de pràctiques.
- Mantenir contacte entre els tutors/es de pràctiques i els tutors/es de la facultat, així com amb altres companys/es que estiguin realitzant les Pràctiques Externes.
- Contrastar la legislació vigent del context educatiu amb la realitat viscuda al centre de pràctiques.
- Relacionar els aprenentatges teòrics i pràctics rebuts a través de les diferents assignatures amb les vivències i experiències educatives.
- Sistematitzar aquesta vivència integral en una memòria, un text, un relat, etc., una vegada finalitzat el període de pràctiques.
- Intervenir en els processos socioeducatius que es desenvolupen en els centres de pràctiques, col·laborant amb els i les professionals.
- Avaluar les intervencions realitzades amb les informacions a què es tindrà accés des del centre.
- Reflexionar sobre el rol del i de la professional de l'Educació Social en els centres de Pràctiques.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per cursar el Practicum II cal haver superat almenys 150 crèdits de la titulació entre els quals és obligatori haver superat l'assignatura de Pràcticum I Coneixement de Contextos educatius (6 ECTS).

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- En aquesta matèria s'apliquen totes les competències del pla d'estudis.
- En aquesta matèria s'apliquen totes les competències del pla d'estudis.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els coneixements, les destreses i les habilitats en el mòdul de Pràcticum inclouen dues parts fonamentals:

- ü El treball al centre de pràctiques des de criteris professionals.
- ü L'anàlisi, la reflexió crítica i la presentació estructurada d'aquest treball, des dels coneixements adquirits al llarg de la carrera.

L'objectiu central del Pràcticum II és la intervenció en situacions socioeducatives. Això es pot concretar en:

- ü Intervenir en els processos socioeducatius que es desenvolupen al centre de pràctiques, col·laborant amb els professionals.
- ü Avaluar i revisar críticament les intervencions realitzades amb les informacions a què tindrà accés des del centre.
- ü Contrastar la legislació vigent per al context socioeducatiu amb la seua realitat.
- ü Relacionar els coneixements teòric-pràctics rebuts amb les vivències del Pràcticum.
- ü Dissenyar i implementar un Projecte d'Intervenció adequat a les necessitats del centre de pràctiques i del seu context.
- ü Reflexionar sobre el rol professional de l'educador social als centres de pràctiques. Cal utilitzar, entre d'altres documents, l'anàlisi de competències professionals el plantejat pel Consell de Col·legis Professionals^[1] i, sobretot, les competències del títol.
- ü Analitzar, valorar i aplicar a l'àmbit laboral els drets fonamentals i de igualtat entre homes i dones.

[1] Disponible en <http://www.eduso.net/archivo/index.php?c=27>

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Realització de Pràctiques externes	400,00	0
Seguiment i tutorització de Pràctiques externes	225,00	0
TOTAL	625,00	

METODOLOGIA DOCENT

Es tracta d'analitzar i reflexionar sobre els diversos contextos educatius i les pràctiques educatives on es va a intervenir, mitjançant seminaris o tutories individuals amb el tutor/a de la facultat, que tindran lloc en tres moments:

ü Abans d'anar al centre, en un seminari d'introducció per àmbit professional, i que potser compartit amb els i les tutors/es d'eixe mateix àmbit.

ü Durant les pràctiques, en reunions periòdiques de seguiment. On es posarà en comú metodologies d'intervenció, estratègies i recursos posats en marxa, criteris i competències professionals, experiències i vivències durant les pràctiques

ü En finalitzar les pràctiques, en un seminari d'anàlisi i avaluació.

Durant el primer quadrimestre hi ha vàries tasques fonamentals:

- Gestió de les pràctiques: verificació de les places i de l'adequació dels programes oferts, gestió de tota la documentació vinculada amb les pràctiques. Primeres reunions de coordinació amb el centre de pràctiques i tutories amb els i les estudiants. (Enviament dels documents necessaris per l'inici de les pràctiques als tutors/es dels centres de pràctiques: Guia docent, acord de pràctiques, etc.).

- Preparació del treball de pràctiques: anàlisi preliminar amb els tutors/es de facultat dels centres de pràctiques, les seues àrees d'intervenció, els programes que desenvolupen, els usuaris que atenen; revisió de documentació i bibliografia adient.

Cada tutor/a, en funció dels centres que tinga assignats establirà amb els respectius tutors/es de centre un acord entre tutors/es i estudiant, definint les competències

específiques vinculades a l'àmbit professional i/o d'intervenció del centre de pràctiques per incorporar a la graella d'avaluació.

- Seminaris específics, a desenvolupar a la facultat. Seminaris al voltant de cada un dels àmbits professionals. Preparen aquests seminaris les tutores i tutors de la Facultat que tutel·len centres en cadascun dels àmbits. Poden ser en col·laboració amb el Col·legi Professional, i/o amb els professionals dels centres de pràctiques.

- Inici de les pràctiques en els casos que així s'especifica pel centre de pràctiques.

Les activitats fonamentals del Pràcticum es realitzen al llarg del període de pràctiques i són totes obligatòries:

- Realització de les estades als centres de pràctiques que en el pràcticum II són 400 hores presencials.

- Durant i després de les pràctiques es planteja una tercera tasca fonamental: l'anàlisi i reflexió crítica sobre l'experiència al centre. Amb els tutors/es de facultat i organitzats en seminaris de treball, s'analitzen les diferents experiències; els programes

implementats o altres programes alternatius que es podrien haver implementat; els sistemes de seguiment i avaluació dels programes... Aquest procés grupal de reflexió es completa amb una anàlisi crític del propi sistema de pràctiques i de la idoneïtat dels centres, que ens permet millorar a poc a poc l'oferta de centres i la dinàmica de treball. A partir de la reflexió individual i grupal sobre les pràctiques, l'estudiant elabora individualment una Memòria de Pràctiques. La Memòria de pràctiques ha de ser el resultat de la reflexió del i la estudiant sobre el treball realitzat i les circumstàncies en què es va desenvolupar. Per a realitzar-la necessitarà demanar informació sobre el centre de pràctiques al seu tutor/a del centre, la qual cosa farà respectant la convenient confidencialitat sobre la informació obtinguda.

L'esquema orientatiu de la memòria, que en tot cas serà concretat per cada tutor/a de la Facultat es pot veure a l'annex 2 La i l'estudiant entregarà la memòria al seu tutor/a abans de la dada indicada, o en la data acordada per ambdues parts. Si hi ha dos o més estudiants en un mateix centre, una part de la memòria pot ser compartida entre els i les estudiants.

AVALUACIÓ

Entenem les pràctiques com un procés formatiu i d'aprenentatge en el que es posen en joc diverses competències professionals, hi ha uns criteris obligatoris que són condició **NECESSÀRIA, PERÒ NO SUFICIENT** per a superar el mòdul de pràcticum. Estos són:

- Assistència a reunions o seminaris sobre les pràctiques.
- Puntualitat i assistència al centre de pràctiques.
- Comportament i actitud professional.
- Presentació de la memòria i altres documentes en els terminis establerts

Cada tutor/a avalua individualment els i les estudiants assignats al mòdul de Pràcticum.

L'avaluació inclou aquests elements que cal aprovar separatament per poder superar l'assignatura

1. Valoració del tutor/a del centre de pràctiques (25%).

És la persona que s'ha responsabilitzat de la tutorització directa de l'estudiant en pràctiques i en pot aportar una valoració fiable, tot considerant criteris com ara la participació del i la estudiant, la integració a l'equip de treball, la professionalitat i responsabilitat, la iniciativa; així com l'avaluació de les competències específiques acordades a l'inici de les pràctiques... Aquesta valoració es realitza mitjançant:

- El qüestionari d'avaluació (proporcionat per ADEIT via online al tutor/a de pràctiques que apareix al contracte)
- Les entrevistes de l'estudiant amb el tutor/a del centre de pràctiques i d'aquests amb el tutor/a acadèmic.
- Un llistat de almenys entre quatre i sis competències específiques pròpies del centre de pràctiques que hauran acordat i concretat en les primeres reunions de coordinació amb els tutors/es de centre de pràctiques i les tutories amb l'estudiantat.

En cas que l'estudiantat finalitze les seves pràctiques abans de la data del acord de pràctiques haurà d'escriure un correu electrònic a ADEIT (omara.parra@fundacions.uv.es) indicant el nom i cognoms de l'estudiant així com la data de finalització de les pràctiques per activar el procediment d'avaluació i enviar així qüestionari proporcionat per ADEIT al tutor/a de centre de pràctiques.

2. Memòria (60%)

En el Pràcticum és tan important el treball realitzat al centre com la reflexió que fa el i la

estudiant a partir d'aquest. Tots dos es presenten en la Memòria del Pràcticum, que és el document de treball fonamental d'aquest mòdul. En aquest dossier s'inclouen l'estructura i els epígrafs claus de la Memòria, que poden ser matisats per cada tutor/a. Els criteris fonamentals per a la correcció de la Memòria són els següents (matisats, si és convenient, per cada tutor/a):

- Claredat i estructuració de la presentació de les dades i de les informacions requerides.
- Claredat, argumentació i estructuració de l'anàlisi i la reflexió sobre les pràctiques realitzades.

- Claredat, aprofundiment i estructuració de l'anàlisi i la reflexió sobre el rol del pedagog/a en l'àrea de treball i sobre les aportacions teòriques revisades durant la carrera (les assignatures i la seua aportació).

- Adequació als objectius específics del Pràcticum I o II.

- Organització, presentació i ortografia.

- Redacció, documentació, argumentació, rigor conceptual i ús adequat del vocabulari específic de la professió.

3. Valoració del tutor/a de la Facultat (10%)

El treball de seguiment i de reflexió realitzat pel tutor/a de la Facultat li ofereix criteris per emetre la seua pròpia valoració de les pràctiques realitzades per el i la estudiant. Aquesta valoració es construeix principalment sobre els criteris següents:

- Assistència i participació a les reunions i als seminaris de seguiment.

- Valoració de les pràctiques, en funció de les entrevistes amb el tutor/a i les visites al centre (participació del i la estudiant en el centre, integració en l'equip de treball, treball autònom, professionalitat...).

- Realització d'activitats (anàlisis de documents, elaboració d'informes, exposició oral...).

4. Autoavaluació del i la estudiant (5%)

L'estudiantat elaborarà una autoavaluació del seu procés de pràctiques atenen als criteris de:

a) responsabilitat i professionalitat;

b) actitud i cordialitat;

c) Autonomia;

d) Integració a l'equip de treball.

Així com a les competències establertes a la guia docent i acordades i especificades a l'inici del període de pràctiques amb els tutors/es acadèmics i de centre.

Criteris per a l'avaluació de la memòria de pràctiques:

- Valoració màxima: Qualitat de les activitats desenvolupades. Punts fonamentals, bàsics isignificatius. Reflexions rellevants, abundants, ben raonades, amb notes iarguments que incideixen en els aspectes nuclears de les pràctiques o dels apartats tractats en la memòria. La redacció demostra un estil coherent, precís, clar, amb una bona organització i absència d'errors en l'ús gramatical i lingüístic. Riquesa de vocabulari i domini del llenguatge.
- Valoració mitjana: Activitats desenvolupades representatives. Punts significatius, alguna cosa rellevants, discutibles ... Algunes reflexions rellevants, incipientment raonades, amb arguments que toquen ocasionalment alguns nuclis de les pràctiques o dels apartats tractats en la memòria. La redacció està organitzada de manera simple amb un estil una mica coherent, conté alguns errors en l'ús gramatical i lingüístic. El vocabulari és apropiat, correcte, sense luxes retòrics.
- Valoració insuficient: Reflexions i aportacions tangencials, escasses, inconnexes, que toquen alguns

punts de les pràctiques o dels apartats tractats en la memòria i que suposen una reflexió pobre sobre les mateixes. L'estil lingüístic és pobre, conté errors en l'ús gramatical i sintàctic. Vocabulari repetitiu, monòton. Escassa varietat en l'estructura de les frases.

Hi ha dues situacions que poden comportar la no-superació del Pràcticum, que impliquen:

- 1.- Si el període de pràctiques s'ha desenvolupat correctament, però la realització de la Memòria és incorrecta o deficient, el i la estudiant ha de repetirla i presentar-la al tutor/a de la Facultat per a la segona convocatòria.
- 2.- Si l'informe del centre de pràctiques, corroborat pel tutor/a de la Facultat, és negatiu i indica problemes importants en el desenvolupament de les pràctiques, el i la estudiant haurà de repetir tot el període de pràctiques el curs següent. Així mateix, el incompliment de les hores de pràctiques es motiu de no superació del pràcticum.

Procediment Matrícula d'Honor del Pràcticum

La concessió de Matrícula d'Honor es competència de la Comissió de pràctiques del centre. Cada tutor/a que vulga proposar un candidat/a per a Matrícula d'Honor (MH) presentarà a la comissió un escrit raonat segons el model facilitat per la comissió de pràctiques. La comissió de pràctiques de totes les propostes rebudes adjudicarà les MH de cada practicum en funció dels criteris de:

- Rellevància de les activitats desenvolupades i implicació en el centre de pràctiques
- La memòria de pràctiques, en relació a contingut, reflexió sobre la pràctica i desenvolupament del projecte formatiu de pràctiques.
- Valoració del tutor/a del centre de pràctiques.
- Informe elaborat pel tutor/a acadèmic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Freixa, N.; Novella, A. y Pérez N. (2012). Elementos para una buena experiencia de prácticas externas que favorece el aprendizaje. Barcelona: Octaedro- ICE-UB
- Lentzen, S. (2015). Estudios duales del Grado de Educación Social. Educar, 51(2), 0373-393. <http://educar.uab.cat/article/viewFile/v51-n2-lentzen/700-pdf-es>
- Puig, J. M.; Batlle, R.; Bosch, C. y Palos, J.(2007) Aprendizaje Servicio. Barcelona: Octaedro.
- Raposo Díaz, M. y Zabalza Beraza, M. A. (2010). La formación práctica de estudiantes universitarios: repensando el Practicum. Revista de Educación, 354, pp. 17-20. http://www.revistaeducacion.educacion.es/re354/re354_01.pdf
- Perrenoud, P. (2004). Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar, Graó, Barcelona.
- Ricart, M. (2004). Produir amb els nous mitjans. Una important eina socioeducativa, en Educació Social. Revista d'intervenció Socioeducativa. nº 28. Setembre- Desembre 2004. Fundació Pere Tarrés. Barcelona

- Rowan, J (2010) Emprendizajes en Cultura. Discursos, instituciones y contradicciones de la empresarialidad cultural. Madrid: Traficantes de sueños.
- Zabalza, M. (2013). El Practicum y las Prácticas en Empresas en la formación universitaria. A la búsqueda de una formación equilibrada. Madrid: Narcea.
- Zabalza, M.A. (2012). El estudio de las buenas prácticas docentes en la enseñanza universitaria. REDU Revista de Docencia Universitaria, 10(1), 17-40.
- Consejo de Colegios Profesionales de Educadoras y Educadores Sociales (2007). Documentos Profesionalizadores. <http://www.eduso.net/archivo/docdow.php?id=143>
- Contreras, J. (2013). Tener historias que contar: profundizar narrativamente la educación. 23a Jornadas Internacionales de Educación. Buenos Aires, Argentina.
- Eraut, M. (2003). Conocimiento profesional en la práctica. En La profesión médica: los retos del milenio (pp. 47-68). https://www.ehu.eus/SEMDE/archivos_pdf/humanitas_7.pdf
- García Molina, J. (2012). Cartografías pedagógicas para educadores sociales. UOC.
- Martínez, M. (2010). Aprendizaje servicio y responsabilidad social de las universidades. Octaedro.
- Real Decreto 1707/2011, de 18 de noviembre, por el que se regulan las prácticas académicas externas de los estudiantes universitarios. <http://www.boe.es/boe/dias/2011/12/10/pdfs/BOE-A-2011-19362.pdf>
- Reglamento de prácticas externas de la Universitat de València. <https://www.uv.es/graus/PE/Reglamento.pdf>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts recollits inicialment en la guia docent

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Reducció del pes d'unes activitats i substitució per altres, mantenint el volum de treball que marca la guia docent original.

3. Metodología docente

- * Si les pràctiques s'interrompen o paralitzen després d'haver superat el 50% de les hores, es proposa:
 - canviar a telepràctica fins a completar les hores
 - si no és possible el canvi a telepràctica, el tutor/a de Facultat proposarà entre una i dues activitats per a realitzar i completar les hores, o bé completar les hores amb cursos oferts des d' UVocupació
 - si és possible més endavant, reprendre la pràctica presencial fins a completar les hores, inclús mitjançant un nou acord de pràctica extracurricular.
- * Si les pràctiques s'interrompen o paralitzen sense haver superat el 50% de les hores, es proposa:
 - canviar a telepràctica fins a completar les hores
 - si no és possible el canvi a telepràctica, el tutor/a de Facultat proposarà entre una i quatre activitats per realitzar i completar les hores, o bé completar les hores amb cursos oferts des d'UVocupació
 - si és possible més endavant, reprendre la pràctica presencial fins a completar les hores, inclús mitjançant un nou acord de pràctica extracurricular.

4. Evaluación

La memòria de pràctiques ha de deixar constància expressa de:

- a) el nombre d'hores realitzades i el format
- b) les competències assolides en el desenvolupament de les pràctiques presencials, telepràctiques i/o tasques proposades pel tutor/a de Facultat

A més, el tutor/a de centre de pràctiques ha d'emetre un informe d'avaluació de pràctiques indicant el nombre d'hores, sempre que s'hagués realitzat més del 25% de les hores. (proporcionat per ADEIT)

El tutor/a de Facultat emetrà informe d'avaluació reflectint les hores realitzades en cada modalitat, les competències treballades i el grau d'assoliment de les mateixes.